

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA NACZELNYCH PIEŁĘGNIAREK
PRZEMYSŁOWYCH SPECJALISTYCZNYCH ZESPOŁÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ
I PRZEŁOŻONYCH WOJEWÓDZKICH PRZYZCHODNI PRZEMYSŁOWYCH
NA LATA 1982-1987

Przedmiot	Łącznie godzin	w tym		
		wykłady	seminaria	ćwiczenia
1. Organizacja ochrony zdrowia w przemyśle	71	57	5	9
2. Fizjologia pracy	22	14	2	6
3. Szkodliwości fizyczne	64	40	4	20
4. Szkodliwości chemiczne	42	26	4	12
5. Choroby zawodowe i parazawodowe	72	58	6	8
6. Pielęgniarstwo przemysłowe	87	34	6	47
7. Epidemiologia	31	15	4	12
8. Statystyka	32	9	3	20
9. Wybrane zagadnienia z psychologii pracy	38	18	10	10
10. Wybrane zagadnienia z socjologii pracy	22	8	12	2
11. Zagadnienia prawne	34	-	34	-
Razem	515	279	90	146

Zagadnienia ochrony zdrowia w przemyśle

Wykłady

1. Zakres działania współczesnej ochrony zdrowia	2 godz.
2. Ochrona zdrowia pracowników przemysłu w krajach socjalistycznych i kapitalistycznych	2 "
3. Organizacja ochrony zdrowia w PRL	2 "
4. Ochrona zdrowia pracowników zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie, budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, elektromaszynowym, spożywczym, chemicznym	4 "
5. Projekt usprawnienia podstawowej opieki zdrowotnej i jego eksperymentalne wdrożenie w wybranych rejonach profilaktyczno-leczniczych	4 "
6. Rola i zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inspekcji pracy i służb bhp oraz ich współdziałanie z przemysłową służbą zdrowia	3 "
7. Zadania działu higieny pracy w stacjach sanitarno-epidemiologicznych	3 "
8. Nowe zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz o chorobach zawodowych	6 "
9. Opieka nad zdrowiem kobiet pracujących w przemyśle	8 "
10. Opieka nad zdrowiem młodzieży w szkołach zawodowych przyzakładowych	7 "
11. Opieka nad pacjentami objętymi opieką dyspanseryjną	2 "
12. Wypadki przy pracy i zapobieganie im	2 "
13. Podstawy rehabilitacji w przemyśle. Rodzaje rehabilitacji	2 "
14. Współdziałanie lekarza stomatologa i asystentki stomatologicznej w profilaktyce	3 "
15. Wybrane zagadnienia z teorii organizacji i zarządzania	4 "
16. Wybrane zagadnienia z ekonomiki zdrowotnej	3 "
	57 godz.

Ćwiczenia

1. Z teorii organizacji	6 godz.
2. Z ekonomiki zdrowotnej	3 "
	9 godz.

Seminaria

	5 godz.
łącznie	71 godz.

Fizjologia pracy

Wykłady

1. Podstawy fizjologii wysiłku fizycznego	
a) zmiany zachodzące w układach i narządach organizmu pod wpływem wykonywania pracy	3 godz.
b) zdolność fizyczna i zdolność do pracy	3 "
2. Podstawy fizjologii pracy	
a) określanie intensywności pracy fizycznej	3 "
b) uciążliwość pracy	3 "
3. Fizjologiczne zasady organizacji czasu pracy	
a) fizjologiczne wahania zdolności do pracy	
b) zasady racjonalnego podziału czasu pracy w zależności od jej rodzaju	
c) praca nocna i zmianowa	2 "
	14 godz.

Ćwiczenia

1. Określanie kosztu energetycznego pracy	3 godz.
2. Analiza uciążliwości pracy	3 "
	6 godz.

Seminaria

2 godz.

Łącznie

22 godz.

Szkodliwości fizyczne

Wykłady

1. Podział szkodliwości zawodowych i ich charakterystyka	3 godz.
2. Warunki sanitarne środowiska pracy	2 "
3. Mikroklimat w zakładzie pracy. Wpływ warunków mikroklimatu na organizm z uwzględnieniem takich działów, jak: górnictwo, hutnictwo, budownictwo, chłodnictwo, przemysł lekki (lniarski, bawełniany)	4 "
4. Środowisko cieplne w pomieszczeniach produkcyjnych i jego ocena	2 "
5. Oświetlenie ogólne i miejscowe na stanowisku pracy	2 "
6. Działanie pola elektromagnetycznego wielkiej częstotliwości na organizm człowieka	4 "
7. Promieniowanie jonizujące i jego wpływ na organizm ludzki. Zasady ochrony organizmu przed tym promieniowaniem	6 "
8. Biologiczne działanie i ocena narażenia zawodowego na pyły przemysłowe	6 "

9. Podstawy wentylacji przemysłowej	2 godz.
10. Wpływ wadliwej organizacji pracy na stanowisku roboczym dla zdrowia pracownika	2 "
11. Hałas i jego wpływ na organizm	5 "
12. Wpływ środowiska pracy na proces rozrodu kobiet	2 "
	40 godz.

Ćwiczenia

1. Metody oznaczania pyłu przemysłowego	3 godz.
2. Metodyka oceny warunków mikroklimatu	6 "
3. Metodyka oceny narażenia zawodowego na wibracje; wykonywanie prób	3 "
4. Oznaczanie poziomu hałasu	2 "
5. Metodyka oceny na promieniowanie jonizujące pochodzące ze źródeł:	
a) otwartych	3 "
b) zamkniętych	3 "
	20 godz.

Seminarium

4 godz.

Łącznie

64 godz.

Szkodliwości chemiczne

Wykłady

1. Rodzaje trucizn o działaniu szybkim, kumulatywnym, rakotwórczym	2 godz.
2. Drogi i sposoby wchłaniania trucizn do ustroju oraz czynniki przyspieszające bądź opóźniające procesy wchłaniania. Przemiany trucizn w ustroju i wydalanie ich z organizmu	4 "
3. Objawy zatruc wywołanych toksycznym działaniem metali: ołów, rtęć, kadm, nikiel, mangan, chrom, związki ołowiu i rtęci, beryl; sposób postępowania leczniczego i profilaktyka	8 "
4. Zmiany chorobowe wywołane związkami nieorganicznymi: fosfor, arsen i ich związki, fluor, chlorowódor, tlenki siarki i azotu, cyjanowódor, tlenek węgla. Sposoby postępowania w nagłych zatruciach, pierwsza pomoc pielęgniarska. Rokowanie, leczenie, zapobieganie zatruciom	6 "
5. Wpływ na organizm wybranych substancji organicznych, takich jak: alkohol, ketony, benzen, toluen, ksylen, styren, nitrozwiązki aromatyczne, związki fosforoorganiczne, węglowodory policykliczne, związki owadobójcze. Zapobieganie	6 "
	26 godz.

Ćwiczenia

1. Metody oznaczania substancji toksycznych w powietrzu na stanowiskach pracy: - rurki wskaźnikowe - kolorymetryczna metoda oznaczania dwusiarczku węgla, chlorowodoru, aniliny	6 godz.
2. Testy do oznaczania oceny ekspozycji zawodowej i sposoby posługiwania się nimi	2 "
3. Zapoznanie się z działalnością laboratorium środowiskowego	2 "
4. Metody oceny narażenia zawodowego	2 "
	12 godz.
<u>Seminaria</u>	4 godz.
Łącznie	42 godz.

Choroby zawodowe i parazawodowe

Wykłady

1. Zasady ratownictwa w ostrych zatruciach i udział w tych działaniach pielęgniarce	3 godz.
2. Zatrucia gazami drażniącymi i duszącymi	5 "
3. Zatrucia metalami ciężkimi	4 "
4. Zatrucia rozpuszczalnikami organicznymi	4 "
5. Zatrucia pestycydami	2 "
6. Zatrucia substancjami methemoglobinotwórczymi	2 "
7. Uszkodzenie popromienne; medyczne aspekty ochrony radiologicznej	3 "
8. Zespół wibracyjny	2 "
9. Choroba mikrofalowa	2 "
10. Zawodowe uszkodzenie narządu słuchu i równowagi	3 "
11. Choroby zakaźne i inwazyjne pochodzenia zawodowego	3 "
12. Choroby nowotworowe pochodzenia zawodowego	2 "
13. Choroby oczu (zawodowe i parazawodowe): a) wady wzroku i zaburzenia w rozpoznawaniu barw b) higiena pracy wzrokowej c) schorzenia oczu (wrodzone i nabyte, urazy oka niechemiczne, termiczne, chemiczne, energią promieniotwórczą) d) wzrok a praca zawodowa	2 " 2 " 2 " 2 "
14. Choroby zawodowe skóry: a) epidemiologia chorób zawodowych skóry b) mechanizmy obronne i ochrona skóry c) uszkodzenia skóry przez wybrane bodźce fizyczne	2 " 2 " 2 "

d) uszkodzenia i zapalenia skóry spowodowane działaniem związków chemicznych w środowisku pracy (chrom, nikiel, kobalt, żywice epoksydowe, plastyfikatory, rozcieńczalniki, żywice, formalina, anilina, nitrobenzen)	6 godz.
e) zapobieganie chorobom skóry w warunkach pracy; środki ochrony osobistej	3 "

58 godz.

Ćwiczenia

1. Choroby skóry	4 godz.
2. Pielęgniarstwo okulistyczne:	4 "
a) leki okulistyczne	
b) udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach okulistycznych	
c) zabiegi okulistyczne	

8 godz.

Seminaria

- z chorób zawodowych	2 "
- z chorób oczu	2 "
- z chorób skóry	2 "

6 godz.

Łącznie

72 godz.

Pielęgniarstwo przemysłowe

Wykłady

1. Wybrane aspekty pracy pielęgniarki przemysłowej:	
a) lokalizacja przychodni, rozmieszczenie poradni i pracowni, wyposazenie pod kątem potrzeb zdrowotnych i wygody pacjentów oraz zadań i potrzeb pracującego personelu	2 godz.
b) rola i zadania pielęgniarki przemysłowej. Organizacja pierwszej pomocy przedlekarskiej	2 "
c) realizacja zadań profilaktycznych pielęgniarek w przychodniach małych zatrudniających 1-2 pielęgniarek i przychodniach dużych. Udział pielęgniarek w badaniach profilaktycznych (wstępnych, okresowych, celowanych). Szkolenie pracowników zakładu z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Wizytacje środowiska pracy, rekontrole. Opracowywanie protokołów z wizytacji zakładu	4 "
d) planowanie pracy	2 "
e) dokumentacja pracy pielęgniarki, analizowanie stanu zdrowia pracowników zakładu, przyczyn zgłoszeń do gabinetu zabiegowego, poszukiwanie metod usprawniania pracy	2 "

f) współdziałanie pielęgniarki przemysłowej i rejonowej z lekarzem rejonowym, kierownikiem przychodni, z bhp, PCK, kierownictwem zakładu pracy i stacją sanitarno-epidemiologiczną <i>Inst. Pracy</i>	2 godz.
g) działalność pielęgniarek w zakresie wychowania zdrowotnego. Metody i środki stosowane w oświacie zdrowotnej	8 "
2. Przełożona przychodni i jej zadania	2 "
3. Zadania naczelnej pielęgniarki w przemysłowej służbie zdrowia w zakresie:	
a) podnoszenia kwalifikacji podległego personelu	
b) doskonalenia zawodowego	
c) organizowania współpracy z przełożonymi przychodni i usprawniania pracy	2 "
d) sposoby analizowania pracy własnej i pielęgniarek przemysłowych	
4. Ocena pracy podopiecznych pielęgniarek	2 "
5. Stan kadry pielęgniarek przemysłowych i ich przygotowanie do pełnienia zadań	2 "
6. Aktualne zagadnienia wynikające ze zmian organizacyjnych bądź nowych zarządzeń	4 "
	34 godz.

Ćwiczenia

1. Wizytacje zakładów pracy i opracowywanie protokołów	6 godz.
2. Analiza stanowiska pracy pielęgniarki w gabinecie zabiegowym	4 "
3. Metodyka prowadzenia oświaty zdrowotnej: opracowywanie wybranych tematów, prezentacje przygotowanych konspektów i środków do realizacji, przeprowadzanie pogadanek, dyskusji, pokazy. Dokumentacja. Planowanie działalności z oświaty zdrowotnej	14 "
4. Przygotowanie naczelnej pielęgniarki do wizytacji przychodni. Przeprowadzenie rozmowy podsumowującej wizytację placówki	4 "
5. Dokumentacja osobowa zatrudnionych w PSZOZ pielęgniarek i jej wykorzystanie w pracy naczelnej pielęgniarki	2 "
6. Dokumentacja z działalności szkoleniowej w przychodniach: plany, programy realizacji, dziennik zajęć	2 "
7. Analizowanie pracy:	
- pielęgniarek szeregowych	
- pielęgniarek przełożonych (przedmiot analizy)	2 "
- własnej - naczelnej pielęgniarki	
8. Udział pielęgniarek w czynnym poradnictwie	1 "
9. Udział pielęgniarki w analizie stanowiska pracy w zakładzie	1 "
10. Ćwiczenie w stacji sanitarno-epidemiologicznej - przedmioty ochrony osobistej	3 "

11. Ćwiczenie w stacji sanitarno-epidemiologicznej, dział oświaty zdrowotnej - pracownia metodyczna	3 godz.
12. Wywiad z pacjentem	1 "
13. Dyskusja przy okrągłym stole (Panel discussion) na temat:	
a) rozpoznawania potrzeb podopiecznych	
b) interpretacja i wykorzystanie danych demograficznych	4 "
c) narada z kierownictwem zakładu	
	47 godz.
<u>Seminaria</u>	6 godz.
<u>Łącznie</u>	<u>87 godz.</u>

Epidemiologia

Wykłady

1. Cele i zadania współczesnej epidemiologii w medycynie przemysłowej	3 godz.
2. Metody i typy badań epidemiologicznych	
3. Zasady analizy epidemiologicznej	
4. Epidemiologia chorób zawodowych	3 "
5. Metody oceny stanu zdrowia populacji robotniczych ze szczególnym uwzględnieniem badań skriningowych	3 "
6. Zagadnienia absencji chorobowej. Udział absencji chorobowej w ogólnej absencji w zakładach pracy	3 "
7. Sytuacja demograficzna i zdrowotna w Polsce	3 "
	15 godz.

Ćwiczenia

1. Mierniki stanu zdrowia zbiorowości. Zasady porównywania zjawisk zdrowotnych w różnych populacjach	3 godz.
2. Źródła informacji o stanie zdrowia ludności	3 "
3. Analiza absencji chorobowej w zakładach pracy	3 "
4. Analiza wypadkowości przy pracy	3 "
	12 godz.

Seminarium

<u>Łącznie</u>	<u>4 godz.</u>
	<u>31 godz.</u>

Statystyka

Wykłady

1. Podstawowe pojęcia statystyczne. Wskaźniki. Miary położenia. Miary rozprożeń	3 godz.
---	---------

2. Badania zależności cech statystycznych. Podstawowe rozkłady statystyczne. Szacowanie parametrów populacji generalnej	3 godz.
3. Podstawowe testy statystyczne	3 "
	9 godz.

Ćwiczenia

1. Wskaźniki ich zastosowania i standaryzacja	6 godz.
2. Miary położenia i rozproszenia	4 "
3. Badanie zależności cech statystycznych (współczynnik korelacji i regresji)	3 "
4. Szacowanie parametrów statystycznych, wyznaczanie liczby próby	4 "
5. Podstawowe testy istotności	3 "
	20 godz.

Seminarium

łącznie	3 godz.
	32 godz.

Wybrane zagadnienia z psychologii pracy

Wykłady

1. Podstawowa problematyka i zadania psychologii pracy	3 godz.
2. Zadania i metody oceny obciążenia psychicznego przy obsłudze różnych stanowisk pracy w przemyśle	3 "
3. Zagadnienia osobowości, motywacji i samopoczucia:	
a) osobowość człowieka dorosłego i jej główne funkcje życiowe	4 "
b) system potrzeb ludzkich a motywacja pracy	4 "
c) zadowolenie i samopoczucie w miejscu pracy	4 "
	18 godz.

Ćwiczenia

Ocena obciążenia psychicznego przy obsłudze wskazanych stanowisk pracy	10 godz.
--	----------

Seminarium

łącznie	10 godz.
	38 godz.

Wybrane zagadnienia z socjologii

Wykłady

Przedmiot socjologii oraz wybranych szczegółowych dyscyplin socjologicznych. Metodologia badań socjologicznych	2 godz.
	2 godz.

Ćwiczenia

1. Pacjent w instytucji medycznej - analiza socjologiczna	2 godz.
2. Zachowanie zdrowotne pacjentów	2 "
3. Kierowanie zespołami pracowniczymi	4 "
4. Zastosowanie wybranych socjologicznych technik zbierania informacji	4 "
5. Wybrane zagadnienia socjologiczne zawodu pielęgniarki	2 "
6. Opinie pracowników przemysłu o funkcjonowaniu przemysłowej służby zdrowia - prezentacja wyników badań IMP	2 "
	16 godz.
Łącznie	20 godz.

Elementy prawa

Seminaria

1. Statusy prawne zawodu średniego pracownika medycznego	2 godz.
2. Rodzaje stosunków pracy, ich nawiązywanie, zmiana i rozwiązywanie	2 "
3. Podstawowe obowiązki pracownicze pracownika medycznego	2 "
4. Wymiar czasu pracy, zwolnienia od pracy, usprawiedliwiania nieobecności w pracy	2 "
5. Zasady zaszeregowania i awansowania pracowników	2 "
6. Urlopy wypoczynkowe i okolicznościowe	2 "
7. Ochrona pracy kobiet i prace wzbronione kobietom	2 "
8. Powierzanie pracownikom medycznym pracy niebezpiecznej lub szkodliwej dla zdrowia	2 "
9. Odpowiedzialność za wypadki przy pracy i choroby zawodowe	2 "
10. Świadczenia socjalne w służbie zdrowia	2 "
11. Opieka społeczna nad ludźmi niepełnosprawnymi i bezradnymi, nie posiadającymi środków utrzymania	2 "
12. Odpowiedzialność za szkody majątkowe wyrządzone zakładowi pracy	2 "
13. Podstawy prawne odpowiedzialności karnej	2 "
14. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby	2 "
15. Zaopatrzenie inwalidów i emerytów	2 "
16. Formy i metody przeprowadzania kontroli	2 "
17. Ochrona pracy młodocianych	2 "
	34 godz.